

Asia Tekijänoikeus graafiseen kuvioon

Hakija X Oy

Annettu 13.8.2014

Tiivistelmä

Graafinen kuvio ei ollut siinä määrin itsenäinen ja omaperäinen, että se olisi ollut tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu teos.

LAUSUNTOPYYNTÖ

Hakija on pyytänyt tekijänoikeusneuvoston lausuntoa koskien sanan ja kuvion muodostaman rauenneen yhdistelmätavaramerkin tekijänoikeutta. Lausuntopyyntöön hakija on liittännyt kyseessä olevan tunnuksen.

VASTINE

Tekijänoikeusneuvosto on varannut Y Oy:lle tilaisuuden antaa asiassa kirjallinen vastine. Vastinetta ei ole annettu.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeuslain (404/1961) 55 §:n mukaan tekijänoikeusneuvosto antaa lausuntoja tekijänoikeuslain soveltamisesta. Näiden lausuntojen luonne ei ole sitova. Tekijänoikeusneuvosto ei anna lausuntoja muiden lakien soveltamisesta.

Graafisen kuvion tekijänoikeus

Tekijänoikeuslain 1 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on yksinoikeus teokseen. Säännös sisältää esimerkkiluettelon suojattavista teostyypeistä. Tekijänoikeussuojaa saavat esimerkiksi kuvataiteen teokset, joihin kuuluvat graafiset kuviot. Teoksella tekijänoikeudellisessa merkityksessä tarkoitetaan henkisen luomistyön tuotetta. Taiteellinen tuote on tekijänoikeudella suojattu, jos sitä voidaan pitää tekijänsä luovan työn itsenäisenä ja omaperäisenä tuloksena. Tällöin se ylittää teoskynnyn eli saavuttaa teostason. Suojan edellytyksenä ei ole muita vaatimuksia.

Euroopan Unionin tuomioistuin katsoi 1.12.2011 antamassaan ratkaisussa C-145/10 (Painer), että teos voi saada tekijänoikeussuojaa, jos se on tekijänsä henkisen luomistyön tulos siten, että se kuvastaa tekijän persoonaa ja siitä käyvät ilmi tekijän vapaat ja luovat valinnat teosta tehtäessä. Kansallisen tuomioistuimen tehtävä on ratkaista lopullisesti, ylittyykö teoskynnys.

Tekijänoikeusneuvosto on lausunut graafisten kuvioiden suojasta esimerkiksi lausunnoissa TN 1997:1, TN 2000:1, TN 2001:12, 2007:18, 2009:2, 2011:7 ja 2014:9. Yleisluonnehdintana tekijänoikeusneuvoston lausunnoista voidaan todeta, että yksinkertaisten liiketunnusten, logojen ja tavaramerkkien ei ole yleensä katsottu ylittävän teoskynnystä. Arvio on kuitenkin aina tehtävä tapauskohtaisesti.

Analyysi ja johtopäätökset

Tekijänoikeusneuvosto on arvioinut sille toimitettua tunnusta. Tunnuksessa näyttää olevan katkaistun puunrungon vuosirenkkaat. Tunnus on kokonaisuudessaan muodoltaan vaakunaa muistuttava siten, että siinä on puoliympyräpohja ja yläosassa on kolme ”huippua”. Tunnuksen keskellä on teksti.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että tavaramerkki voi nauttia tekijänoikeussuojaa. Tekijänoikeusneuvosto katsoo kuitenkin, että lausuntopyynnössä esitetyssä tunnuksessa on hyödynnetty muun muassa tuotteiden tavaramerkeissä ja muissa tunnuksissa tavanomaisesti esiintyviä muotoja ja niiden sommittelua. Kyseessä oleva tunnus ei siten ilmennä tekijänsä luovia valintoja siinä määrin, että se olisi itsenäinen ja omaperäinen. Näin ollen lausuntopyynnössä esitetty tunnus ei ole tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu teos.

Toimivaltansa perusteella tekijänoikeusneuvosto ei voi ottaa kantaa muiden lakien soveltamiseen eikä näyttökysymykseen, kuka on kuvion tekijä tai siihen kohdistuvien muiden oikeuksien omistaja.

Puheenjohtaja

Marcus Norrgård

Sihteeri

Marco Grönroos

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa. Asian ratkaisemiseen ovat osallistuneet Marcus Norrgård (puheenjohtaja), Tuula Hämäläinen, Satu Kangas, Pirjo Kontkanen, Ilmo Laevuo, Mari Lampenius, Jussi Mäkinen ja Anne Salomaa.